

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 233/2019

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

(Τμήμα Ε')

Συνεδρίαση της 20^{ης} Νοεμβρίου 2019

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Αφροδίτη Κουτούκη, Δήμητρα Κεφάλα, Ελένη Σβολοπούλου, Δημήτριος Μακαρονίδης, Αθηνά Αλεφάντη, Ιωάννης Χατζηνέκουρας και Ιωάννα Λεμπέση, Νομικοί Σύμβουλοι.

Εισηγήτρια: Χριστίνα Γιωτοπούλου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ'αριθμόν πρωτοκόλλου 36622/12.7.2018 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών /Γενική Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών και Διοικητικής Υποστήριξης/Δ/ση Διοικητικής Υποστήριξης/Τμήμα Τεχνικών Υπηρεσιών.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται ποιος είναι ο αρμόδιος Φορέας που θα αποφανθεί τη συνέχιση ή τη λύση συμβάσεων μελετών που εκπονήθηκαν με το ν. 716/1977 και με ποια διαδοχική σειρά.

Στο πιο πάνω ερώτημα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Στο ανωτέρω έγγραφο ερώτημα της υπηρεσίας και στα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν, όπως αυτά συμπληρώθηκαν με το υπ' αριθμ. πρωτ. 873/21.2.2019 έγγραφο του Δήμου Χανίων (Δ/ση Υπηρεσίας Δόμησης Τμήμα Πολεοδομικών Εφαρμογών), κατόπιν του υπ' αριθμ. πρωτ. 8099/5.2.2019 εγγράφου της ερωτώσας υπηρεσίας, με το οποίο ζητήθηκε η συμπλήρωση των στοιχείων και διευκρίνιση του πραγματικού, δίδεται το ακόλουθο πραγματικό και υποβάλλεται το εξεταζόμενο ερώτημα κατ' επίκληση των νομοθετικών διατάξεων που αναφέρονται στο έγγραφο αυτό.

1. Στις 19.11.1991 υπογράφηκε μεταξύ του Νομαρχιακού Ταμείου Χανίων, εκπροσωπούμενο από τον πρόεδρό του, Νομάρχη Χανίων, ως εργοδότη και του Θ. Π, αρχιτέκτονα – πολεοδόμου, ως αναδόχου - (με αναπληρώτρια την Α. Λ) - σύμβαση ανάθεσης εκπόνησης μελέτης με τίτλο «Ειδική Χωροταξική Μελέτη Ταμπακαριών» που υπάγεται στο Δήμο Χανίων, προεκτιμώμενης αμοιβής 13.000.000 δραχμών. Σύμφωνα με τη σύμβαση ως Διευθύνουσα Υπηρεσία ορίστηκε το Τμήμα Πολεοδομίας και Πολεοδομικών Εφαρμογών της Νομαρχίας Χανίων, ενώ η μελέτη θα έπρεπε να ολοκληρωθεί εντός δέκα μηνών από την υπογραφή της σύμβασης, ήταν δε παραδοτέα σε τέσσερεις (4) φάσεις (Α, Β, Γ, Δ, η κάθε μία από τις οποίες περιελάμβανε τις αναγραφόμενες στη σύμβαση εργασίες). Η Α' φάση της μελέτης παραλήφθηκε στις 15.12.1992 (σχετική η υπ' αριθμ. πρωτ. 7257/15.12.1992 βεβαίωση προθεσμιών έναρξης και, εμπρόθεσμης, περαίωσης της Α' φάσης της μελέτης του Τμήματος Πολεοδομίας και Πολεοδομικών Εφαρμογών της Νομαρχίας Χανίων) και η Β' φάση της μελέτης παραλήφθηκε στις 27.12.1993 (σχετική η υπ' αριθμ. πρωτ. 6880/27.12.1993 βεβαίωση προθεσμιών έναρξης και, εμπρόθεσμης, περαίωσης της Β' φάσης της μελέτης του Τμήματος Πολεοδομίας και Πολεοδομικών Εφαρμογών της Νομαρχίας Χανίων).

Στις 27.7.1992 υπογράφηκε μεταξύ του Νομαρχιακού Ταμείου Χανίων, εκπροσωπούμενο από τον πρόεδρό του, Νομάρχη Χανίων, ως εργοδότη και της Α. Λ, τοπογράφου, μηχανικού- πολεοδόμου, ως αναδόχου, σύμβαση

ανάθεσης εκπόνησης μελέτης με τίτλο «Ειδική Χωροταξική Μελέτη Φραγκοκάστελου» που υπάγεται στο Δήμο Σφακίων, προεκτιμώμενης αμοιβής 12.000.000 δραχμών. Σύμφωνα με τη σύμβαση ως Διευθύνουσα Υπηρεσία ορίστηκε το Τμήμα Πολεοδομίας και Πολεοδομικών Εφαρμογών της Νομαρχίας Χανίων, ενώ η μελέτη θα έπρεπε να ολοκληρωθεί εντός εννέα μηνών από την υπογραφή της σύμβασης, ήταν δε παραδοτέα σε τέσσερεις (4) φάσεις (Α, Β, Γ, Δ, η κάθε μία από τις οποίες περιελάμβανε τις αναγραφόμενες στη σύμβαση εργασίες). Η Α' φάση της μελέτης παραλήφθηκε στις 10.12.1992, η Β' φάση της μελέτης παραλήφθηκε στις 16.9.1993 και η Γ φάση της μελέτης παραλήφθηκε στις 27.7.1995, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στο εξεταζόμενο έγγραφο ερώτημα, ενώ από τις, αποτελούσες στοιχεία του φακέλου του ερωτήματος, υπ' αριθμ. πρωτ. 3785, και 7540 βεβαιώσεις προθεσμιών έναρξης και, εμπρόθεσμης, περαίωσης της Α και Β φάσης της μελέτης της Νομαρχίας Χανίων καθώς και την υπ' αριθμ. πρωτ. 4488 βεβαίωση προθεσμίας έναρξης και εμπρόθεσμης περαίωσης της Γ φάσης της μελέτης της Ν.Α Χανίων (Δ/ση Πολεοδομίας) προκύπτει ότι η Α, Β, και Γ φάση της μελέτης παραλήφθηκαν την 7.7.1993, 20.12.1993 και 4.8.1995 αντιστοίχως.

Από το περιεχόμενο της από 19.11.1991 συμβάσεως προκύπτει ότι στόχος αυτής ήταν η ανάπτυξη και εξυγίανση της περιοχής μελέτης (σχετικό και το υπ' αριθμ. πρωτ. Οικ.5538/31.8.1998 έγγραφο της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χανίων, Τμήμα Πολεοδομίας), από δε το περιεχόμενο της από 27.7.1992 συμβάσεως προκύπτει ότι σκοπός αυτής ήταν η χωροθέτηση περιοχής Β' κατοικίας και προτάσεις τουριστικής ανάπτυξης με παράλληλη διαφύλαξη γεωργικής γης και προτάσεις ανάδειξης του αρχαιολογικού χώρου.

Περαιτέρω, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας, καθώς και στο σχετικό έγγραφο του Δήμου Χανίων, η μη ολοκλήρωση των ανωτέρω μελετών οφείλεται στο ότι, κατόπιν της αποστολής των μελετών (κατά το μέρος τους το οποίο ολοκληρώθηκε) στους αρμόδιους φορείς προκειμένου αυτοί να γνωμοδοτήσουν, δεν γνωμοδότησε το σύνολο των αρμόδιων φορέων, αλλά μόνο μερικοί από αυτούς.

Η ανάδοχος, Α. Λ, με τις από 4.8.2017 (αριθμ. πρωτ. 44105/7.8.2017) και από 26.11.2018 (αριθμ. πρωτ. 11574/27.11.2018) επιστολές της προς την Τεχνική Υπηρεσία Δήμου Χανίων και την Υπηρεσία Δόμησης – Πολεοδομία Δήμου Χανίων ζήτησε την επιστροφή των εγγυητικών επιστολών καλής εκτέλεσης οι οποίες είχαν εκδοθεί από το ΤΣΜΕΔΕ, λόγω της ανάθεσης των ανωτέρω μελετών. Ενόψει του νομοθετικού πλαισίου, το οποίο παρατίθεται κατωτέρω, επισημαίνεται ότι από τα στοιχεία του φακέλου που συνοδεύουν το ερώτημα δεν προκύπτει ο λόγος της ύπαρξης των φακέλων των μελετών στο Δήμο Χανίων (Τεχνική Υπηρεσία και Υπηρεσία Δόμησης – Πολεοδομία) και - συνακόλουθα - της υποβολής από την ανάδοχο του αιτήματος για επιστροφή των εγγυητικών επιστολών στις Υπηρεσίες αυτές, δεδομένου ότι η αρμοδιότητα ανάθεσης και επίβλεψης εκπόνησης ειδικής χωροταξικής μελέτης δεν ανήκει στις αρμοδιότητες οι οποίες μεταφέρθηκαν στους δήμους με τις κατωτέρω αναφερόμενες διατάξεις.

Η ερωτώσα Υπηρεσία, στο υπ' αριθμ. πρωτοκόλλου 36622/12.7.2018 έγγραφο ερώτημά της παραθέτει τις νομοθετικές διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 1. του ν.δ 3620/1956, 36 παρ. 1, 2 του ν. 2218/1994, 201 παρ. 1, 2 του ν. 3852/2010 και ακολούθως αναφέρεται στην υπ' αριθμ. 26 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών (ΑΔΑ : 4 Α 1ΦΚ – 7Ω) με θέμα «Θέματα δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και υπηρεσιών του ν. 3316/2005 (ΦΕΚ Α'42), νεοσύστατων Δήμων και Περιφερειών του ν. 3852/2010» στην παράγραφο 3 της οποίας ορίζεται ότι: «3. Συνεχιζόμενες συμβάσεις μελετών που επιβλέπονταν από τις Δ/νσεις Πολεοδομίας των τέως Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων. Α. Για την ομαλή συνέχιση συμβάσεων μελετών με αναθέτουσες αρχές τις πρώην Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και διευθύνουσες υπηρεσίες τις Διευθύνσεις Πολεοδομίας τους, το προσωπικό των οποίων έχει μεταταχθεί στο Δήμο της έδρας του Νομού και στελεχώνει τις αντίστοιχες υπηρεσίες (με την επιφύλαξη της παρ. 5 του άρθρου 95 του ν. 3852/2010) καταρτίζεται προγραμματική σύμβαση του άρθρου 100 του ν. 3852/2010 μεταξύ της διαδόχου της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, Περιφέρειας και του Δήμου στις οποίες προβλέπονται ως διευθύνουσες υπηρεσίες των συμβάσεων οι ανωτέρω υπηρεσίες των Δήμων....».

Επίσης, στο έγγραφο της ερωτώσας Υπηρεσίας γίνεται αναφορά στο άρθρο 3 του π.δ 7/2013, το οποίο αναφέρεται στα αποφαινόμενα και γνωμοδοτούντα όργανα για τις μελέτες του ν. 3316/2005 που εκτελούνται από τις Τεχνικές Υπηρεσίες των Περιφερειών, καθώς και στην εγκύκλιο 6 του ΥΠΕΣ (ΑΔΑ: ΒΕΑΑΝ – ΨΒΤ) με την οποία παρέχονται οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων του π.δ/τος 7/2013, μεταξύ άλλων, και σε θέματα μελετών και υπηρεσιών του ν. 3316/2005, αρμοδιότητας των Περιφερειών.

Κατόπιν των ανωτέρω, υποβλήθηκε το εξεταζόμενο ερώτημα.

Επί του ερωτήματος αυτού εισηγούμαι τα ακόλουθα:

Νομοθετικό πλαίσιο

2. Στη διάταξη του άρθρου 1 του ν.3200/1955 «Διοικητική Αποκέντρωση – Περί Αρμοδιοτήτων Νομαρχών» (Α, 97), ορίζονται τα εξής:

«1. Επι σκοπώ εκπληρώσεως της εν άρθρω 99 του Συντάγματος επιταγής, ο Νομάρχης ασκεί αποκλειστικώς τας κατά τας εκάστοτε ισχυούσας διατάξεις αρμοδιότητας των Υπουργών Εσωτερικών, Εθν. Παιδείας και Θρησκευμάτων, Οικονομικών, Εμπορίου, Βιομηχανίας, Συγκοινωνιών και Δημ. Εργων, Γεωργίας Κοινωνικής Προνοίας και Εργασίας πλην των κατά τον παρόντα νόμον εξαιρουμένων.....».

3. Στις ακόλουθες διατάξεις των άρθρων 1 και 15 του νομοθετικού διατάγματος 3620/1956 «Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων <<περί διοικητικής αποκεντρώσεως>>» (Α' 279) ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 1 « 1. Εν τη έδρα εκάστου νομού συνιστάται δια του παρόντος νομικό πρόσωπον δημοσίου δικαίου υπό την επωνυμίαν "νομαρχιακόν ταμείον.....", φέρον το όνομα του νομού, όπερ τελεί υπό την εποπτείαν του Υπουργού των Εσωτερικών. 2. Σκοποί του νομαρχιακού ταμείου είναι η εν τω νομώ: α) εκτέλεσις και συντήρησις έργων κοινωφελών, παραγωγικών, οδοποιίας, δημοσίας υγείας, κοινωνικής προνοίας, παιδείας, αθλητισμού και τουρισμού.....»

Άρθρο 15 « Παρ'εκάστη νομαρχία συνιστάται διεύθυνσις τεχνικών υπηρεσιών υπαγομένη αμέσως υπό τον νομάρχην.. 2, Η διεύθυνσις τεχνικών υπηρεσιών

συγκροτείται εκ του γραφείου νομομηχανικού, των εις τούτο υπαγομένων ή ανεξαρτήτων γραφείων μηχανικών, και γραφείων πολεοδομίας, όπου προβλέπονται τοιαύτα, της τεχνικής υπηρεσίας δήμων και κοινοτήτων (ΤΥΔΚ) και του κατά το άρθρο 16 γραφείου μηχανικού εξοπλισμού».

4. Στις ακόλουθες διατάξεις των άρθρων 1, 3 και 36 του ν. 2218/1994 «Ίδρυση νομαρχιακής αυτοδιοικήσεως, τροποποιήσεις διατάξεων για την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση και την περιφέρεια και άλλες διατάξεις» (Α' 90), όπως ήδη ισχύουν ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 1 «Συνιστώνται, ως δεύτερη βαθμίδα οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις (Ν.Α.). Οι Ν.Α. έχουν προορισμό την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της περιφέρειάς τους. Οι Ν.Α. δεν ασκούν εποπτεία στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτης βαθμίδας (Ο.Τ.Α.), και δεν θίγουν τις αρμοδιότητές τους. Μεταξύ των δύο βαθμίδων τοπικής αυτοδιοίκησης δεν υφίσταται ιεραρχική σχέση».

Άρθρο 3 «1. Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων νομαρχιακού επιπέδου ανήκει στις Ν.Α. Στις Ν.Α. περιέρχονται όλες οι "σχετικές" Αρμοδιότητες των νομαρχών και των νομαρχιακών υπηρεσιών, με εξαίρεση τις Αρμοδιότητες σε θέματα δημόσιας περιουσίας και τις Αρμοδιότητες:

α. Των Υπουργείων Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών, Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

β. Της εποπτείας των Ο.Τ.Α. πρώτου βαθμού του Υπουργείου Εσωτερικών.

γ. Της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

δ. των Κέντρων Ελέγχου και Πιστοποίησης Πολλαπλασιαστικού Υλικού και Ελέγχου Λιπασμάτων (Κ.Ε.Π.Π.Υ.Ε.Λ.), των Αμπελουργικών Φυτωρίων, των Δενδροκομικών Σταθμών, των Κρατικών Κτημάτων και των Συνοριακών Σταθμών Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου (Σ.Υ.Κ.Ε.) του Υπουργείου Γεωργίας.

2. Οι Αρμοδιότητες της προηγούμενης παραγράφου αρχίζουν να ασκούνται από τα όργανα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης από τη δημοσίευση στην

9/9

Oh

Εφημερίδα της Κυβερνήσεως των εσωτερικών οργανισμών, οργάνωσης και λειτουργίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 30 και 39 του νόμου αυτού, με εξαίρεση τις Αρμοδιότητες των διατάξεων για το "Δημοκρατικό Προγραμματισμό" του άρθρου 22 παράγραφος 1 και των άρθρων 70 έως 74 του ν. 1622/1986 (ΦΕΚ 92 Α'), οι οποίες ασκούνται από τα όργανα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης από την, κατά το άρθρο 39 παράγραφος 16, έναρξη λειτουργίας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

.....»

Άρθρο 36 « 1. Τα νομαρχιακά ταμεία, τα ταμεία γεωργίας, κτηνοτροφίας και δασών και τα ταμεία προστασίας ελαιοπαραγωγής καταργούνται αυτοδικαίως, με την έναρξη της λειτουργίας της Ν.Α. Για την κατάργηση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από τον αρμόδιο νομάρχη. 2. Οι Αρμοδιότητες των ταμείων αυτών περιέρχονται μετά την κατάργησή τους, στην αρμόδια κατά τόπο νομαρχιακή αυτοδιοίκηση. 3.....».

(Οι ανωτέρω διατάξεις κωδικοποιήθηκαν στα άρθρα 1, 8 και 103 αντίστοιχα του π.δ 30/1996 «Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης», Α'21).

5. Στις ακόλουθες διατάξεις των άρθρων 3, 6, 94, 95, 186, 280 και 283 του ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α'87), όπως ισχύουν ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 3 : «1. Οι περιφέρειες είναι αυτοδιοικούμενα κατά τόπο νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και αποτελούν το δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης. 2. Οι περιφέρειες σχεδιάζουν, προγραμματίζουν και υλοποιούν πολιτικές σε περιφερειακό επίπεδο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, σύμφωνα με τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής της χώρας, λαμβάνοντας υπόψη και τις εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές. 3. Συνιστώνται οι εξής περιφέρειες: α.....ιγ. Η περιφέρεια Κρήτης, η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Ηρακλείου, Λασιθίου, Ρεθύμνου και Χανίων.....».

Άρθρο 6: «1. Συνιστώνται ως ενιαίες αποκεντρωμένες μονάδες Διοίκησης του κράτους οι εξής Αποκεντρωμένες Διοικήσεις: ι.....

vi. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης, η οποία εκτείνεται στα όρια της περιφέρειας Κρήτης με έδρα το Ηράκλειο.vii.....»

Άρθρο 94 : «1. Στο άρθρο 75 παρ. Ι του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και υπό τον τομέα β' («Περιβάλλον») προστίθενται οι ακόλουθες αρμοδιότητες:

«11. Η έκδοση οικοδομικών αδειών, ο προέλεγχος για την έκδοση τους, ο έλεγχος μελετών για οικοδομικές άδειες, συναφούς χαρακτήρα πολεοδομικές Αρμοδιότητες, καθώς και ο έλεγχος και η επιβολή προστίμων για την κατασκευή αυθαιρέτων κτισμάτων, κατά την κείμενη νομοθεσία, υπό την επιφύλαξη της περίπτωσης 45 του άρθρου 280 του παρόντος.

12. Ο έλεγχος των αρχιτεκτονικών, των στατικών, των υδραυλικών και των ηλεκτρομηχανολογικών μελετών, της μελέτης θερμομόνωσης, της μελέτης παθητικής πυροπροστασίας και των σχετικών φορολογικών στοιχείων για την έκδοση ή αναθεώρηση οικοδομικών αδειών βιομηχανικών κτιρίων, κατά τις ρυθμίσεις των παραγράφων 1 έως και 3 του άρθρου 5 του π.δ. 78/2006 (ΦΕΚ 80 Α).

13. Ο έλεγχος εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος πριν την έγκριση των πινακίδων εφαρμογής.

14. Η σύνταξη διαγραμμάτων εφαρμογής και διαγραμμάτων διαμορφωμένης κατάστασης.

15. Ο έλεγχος τοπογραφικών διαγραμμάτων που προορίζονται για σύνταξη πράξεων τακτοποιήσεως και αναλογισμού ή πράξεων εφαρμογής.

16. Επίβλεψη τοπογραφικών μελετών και μελετών Πράξεων Εφαρμογής Σ.Π..

17. Η σύνταξη Πράξεων Εφαρμογής του άρθρου 12 του ν. 1337/1983 (Συνολική Π.Ε., Μεμονωμένη Π.Ε., Διορθωτική Π.Ε.), συμπεριλαμβανομένων και όλων των προβλεπόμενων διαδικασιών».

18. Η παρακολούθηση του Προγράμματος Καθαρές Ακτές - Καθαρές Θάλασσες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

.....
20. Η προκαταρκτική πρόταση ανάπτυξης ορισμένης περιοχής, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις των άρθρων 9 και 10 του ν. 2508/1997 (ΦΕΚ 124 Α).

21. Η γνωμοδότηση για παρέκκλιση από τους όρους δόμησης κατασκευής κτιρίων που προορίζονται για γεωκτηνοτροφικές, γεωπτηνοτροφικές ή υδατοκαλλιεργητικές εγκαταστάσεις, καθώς και εγκαταστάσεις αποθήκευσης λιπασμάτων, φαρμάκων, ιχθυοτροφών, γεωργικών και αλιευτικών εφοδίων, γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων, στεγάστρων σφαγής ζώων και δεξαμενών από οποιοδήποτε υλικό.

22. Η εφαρμογή πολεοδομικών σχεδίων και συναφών εκτελεστών πράξεων, που δεν έχουν γενικότερο χαρακτήρα.

23. Ο έλεγχος εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος, κατ' άρθρο 115 Κ.Β.Π.Ν..

24. Η εφαρμογή εγκεκριμένων σχεδίων επί του εδάφους, κατά την πρόβλεψη της παρ. 1 του άρθρου 155 Κ.Β.Π.Ν.»

Άρθρο 95: «1.α) Από 1ης Ιανουαρίου 2011 ασκούνται, από τους δήμους, οι πρόσθετες αρμοδιότητες που τους απονέμονται, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 (υπ' αριθμούς 11 έως και 26), 2 (υπ' αριθμούς 15 έως και 28), 3 (υπ' αριθμούς Β7 έως και 25), 4, 5 (υπ' αριθμούς 1 έως και 7) και 6 του προηγούμενου άρθρου

5. Σε όσους δήμους λειτουργούν αποκεντρωμένες υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων με αρμοδιότητες της παραγράφου 1α του παρόντος οι υπηρεσίες αυτές καταργούνται και οι αρμοδιότητες τους, από 1.1.2011, ασκούνται από τους αντίστοιχους δήμους.....».

Άρθρο 186: «II .Οι αρμοδιότητες των περιφερειών αφορούν τους τομείς

ΣΤ. Έργων - Χωροταξίας – Περιβάλλοντος, στους οποίους περιλαμβάνονται ιδίως:23. Η ανάθεση εκπόνησης και η παρακολούθηση εφαρμογής Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΓΠΣ), Σ.Χ.Ο.Α.Π, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 2508/1997.34. Η παρακολούθηση εφαρμογής Ειδικών Χωροταξικών Μελετών και ΖΟΕ.....

III.Οι αρμοδιότητες των περιφερειών ασκούνται από 1.1.2011, εκτός εκείνων του τομέα Α' (Προγραμματισμού – Ανάπτυξης), υπ' αριθμούς 1 έως και 31, του υποτομέα Διαχείρισης Υδάτων, ο οποίος περιλαμβάνεται στον τομέα Γ' (Φυσικών πόρων – Ενέργειας – Βιομηχανίας) και του τομέα ΣΤ' (Έργων -

Χωροταξίας - Περιβάλλοντος), υπ' αριθμούς 1 έως 12 του παρόντος άρθρου, οι οποίες ασκούνται από την 1.7.2011.»

Άρθρο 280: «Οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις ασκούν τις αρμοδιότητες των κρατικών Περιφερειών, περιλαμβανομένων και εκείνων των αντίστοιχων συλλογικών οργάνων τους, όπως αυτές καθορίζονταν στον ιδρυτικό τους νόμο 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α), καθώς και στους μεταγενέστερους ειδικούς νόμους και στις σχετικές κανονιστικές διατάξεις, όπως ισχύουν, με εξαίρεση τις αρμοδιότητες που περιέρχονται με το άρθρο 186 του παρόντος νόμου, στις περιφέρειες.

II. Στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις απονέμεται η άσκηση των ακόλουθων, πρόσθετων, αρμοδιοτήτων:.....Η ανάθεση, παρακολούθηση και επίβλεψη της εκπόνησης μελετών γενικών πολεοδομικών σχεδίων (Γ.Π.Σ) και των Σχεδίων Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π) κατά τις διατάξεις των άρθρων 4 και 5 του ν. 2508/1997, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν με το άρθρο 24 του ν. 2539/1997, γίνεται από τους δήμους, ενώ η έγκριση αυτών γίνεται από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση.....

III. Οι αρμοδιότητες του τομέα Α' (Προγραμματισμού - Ανάπτυξης), υπ' αριθμούς 1 έως και 31, του υποτομέα Διαχείρισης Υδάτων, ο οποίος περιλαμβάνεται στον τομέα Γ' (Φυσικών πόρων - Ενέργειας - Βιομηχανίας) και οι αρμοδιότητες του τομέα ΣΤ' (Έργων - Χωροταξίας - Περιβάλλοντος), υπ' αριθμ 1 έως 12 του άρθρου 186 του παρόντος νόμου, εξακολουθούν να ασκούνται από τις αποκεντρωμένες διοικήσεις μέχρι 30.6.2011».

Άρθρο 283 : «2. Από την έναρξη λειτουργίας των περιφερειών καταργούνται οι ενιαίες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και τα νομαρχιακά διαμερίσματα.

Οι περιφέρειες υπεισέρχονται, αυτοδικαίως, μετά την έναρξη ασκήσεως των αρμοδιοτήτων τους, σε όλα τα δικαιώματα, περιλαμβανομένων και των εμπογμάτων, καθώς και στις υποχρεώσεις, των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων

Οι εκκρεμείς δίκες των πρώην Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, εκτός από αυτές που αφορούν πράξεις ή παραλείψεις των πολεοδομικών γραφείων που συνεχίζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες για τα θέματα αυτά, συνεχίζονται,

αυτοδικαίως, από τις ιδρυόμενες περιφέρειες, χωρίς να διακόπτονται και χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη συνέχισης για την καθεμία από αυτές.

Οι δήμοι και οι περιφέρειες υπεισέρχονται αυτοδικαίως σε πάσης φύσεως υποχρεώσεις και δικαιώματα, εξαιρουμένων των εμπραγμάτων, που βάσει διατάξεων νόμων και κανονιστικών πράξεων συνδέονται με Αρμοδιότητες που μεταφέρονται σε αυτούς.

3..Λοιπές αρμοδιότητες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, όπως είχαν οριστεί και ασκούσαν με διατάξεις τυπικών νόμων και κανονιστικών πράξεων και οι οποίες δεν έχουν απονεμηθεί στις περιφέρειες με το άρθρο 186 του παρόντος, ούτε έχουν μεταβιβασθεί στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και στους Δήμους ασκούνται, μετά την εγκατάσταση των οικείων αιρετών οργάνων από την περιφέρεια με εξαίρεση θέματα διαχείρισης και προστασίας των δασών, καθώς και θέματα χωροταξίας και περιβάλλοντος, η άσκηση των οποίων περιέρχεται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση.....».

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται και την υπαγωγή σε αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη μας από την ερωτώσα Υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

6. Από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του Εσωτερικού Οργανισμού Οργάνωσης και Λειτουργίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χανίων (ΦΕΚ 352 Β/ 4.5.1995), μεταβιβάστηκαν στη Ν.Α Χανίων όλες οι αρμοδιότητες και οι υποχρεώσεις των Νομαρχών, των Νομαρχιακών Υπηρεσιών καθώς και των Νομαρχιακών Ταμείων.

7. Ακολούθως, από την 1.1.2011 (ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 3852/2010) οι συσταθείσες με το άρθρο 3 αυτού (αιρετές) περιφέρειες, αποτελούσες δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης, υπεισήλθαν αυτοδικαίως στις αρμοδιότητες και τις υποχρεώσεις των καταργημένων, με το άρθρο 283 του ίδιου νόμου, νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων. Από δε τη διατύπωση της

διατάξεως της παρ. 2, εδ. β' και δ' του άρθρου 283 ν. 3852/2010, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 94, 280 και 186 του ίδιου νόμου, με τις οποίες απονεμήθηκαν στους δήμους, τις αποκεντρωμένες διοικήσεις (διάδοχοι, οι τελευταίες, των - πρώην - κρατικών περιφερειών) και τις (αιρετές) περιφέρειες, αρμοδιότητες, και ως εκ τούτου έλαβε χώρα ανακατανομή των μέχρι την 1.1.2011 ασκουμένων από τους φορείς τους οποίους υποκατέστησαν τα ανωτέρω ν.π.δ.δ, τα οποία συστάθηκαν με το ν. 3852/2010, αρμοδιοτήτων, συνάγεται το εξής: Όσες αρμοδιότητες ασκούσαν από την (καταργηθείσα) νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, οι οποίες δεν αφαιρέθηκαν **ρητά** με τη μεταβίβασή τους σε δήμο ή αποκεντρωμένη διοίκηση, εξακολουθούν από 1.1.2011 να ασκούνται από τη διάδοχο αυτής (αιρετή) περιφέρεια, η οποία ασκεί, από τις ημερομηνίες που προβλέπονται στη διάταξη της παρ. ΙΙΙ του άρθρου 186 ν.3852/2010 **και** τις αρμοδιότητες, οι οποίες με την παράγραφο ΙΙ του άρθρου αυτού της απονεμήθηκαν το **πρώτον**, υπεισέρχεται δε αυτοδικαίως στα αντίστοιχα δικαιώματα και υποχρεώσεις που συνεπάγεται η άσκησή τους.

8. Κατ'ακολουθία των όσων αναφέρονται ανωτέρω, η αρμοδιότητα εκπόνησης Ειδικής Χωροταξικής Μελέτης μιας περιοχής, στη συγκεκριμένη περίπτωση, σύμφωνα με το τιθέμενο πραγματικό, της περιοχής «Ταμπακαριά», Δήμου Χανίων, και «Φραγκοκάστελο», πρώην επαρχίας, ήδη Δήμου Σφακίων, αρμοδιότητα ανήκουσα αρχικώς στο νομάρχη/ νομαρχιακό ταμείο, η οποία ακολούθως μεταβιβάστηκε στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, παρέμεινε δε σε αυτήν και μετά τη σύσταση των κρατικών περιφερειών, εφόσον σύμφωνα με τη ρητή διάταξη του άρθρου 1 του ιδρυτικού τους νόμου, (ν.2503/1997), οι διατάξεις του ν.2503/1997 δεν έθιξαν τις αρμοδιότητες των Ν.Α και των Δήμων και Κοινοτήτων, συνεχίζει να ασκείται από τη διάδοχο αυτής, (αιρετή) περιφέρεια, εφόσον η αρμοδιότητα αυτή δεν της αφαιρέθηκε ρητώς από τα άρθρα 94 και 280 ν. 3852/2010, με τις διατάξεις των οποίων, σημειωτέον, απαριθμούνται κατά τρόπο περιοριστικό οι απονεμηθείσες σε δήμους και αποκεντρωμένες διοικήσεις το πρώτον, (πρόσθετες) αρμοδιότητες. Επισημαίνεται, ότι η ειδική χωροταξική μελέτη, δεν αποτελεί μελέτη γενικού πολεοδομικού σχεδίου (ΓΠΣ), ή Σχεδίου Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (Σ,Χ,Ο.Α.Π), η οποία ανατίθεται,

παρακολουθείται και επιβλέπεται από τους δήμους, εγκρίνεται δε από την αποκεντρωμένη διοίκηση, σύμφωνα με τη ρητή διάταξη της περίπτωσης 8 της παραγράφου II του άρθρου 280 ν. 3852/2010. Τούτο διότι, με το άρθρο 4 παρ. 3 του ν. 2508/1997 στο οποίο παραπέμπει η αμέσως ανωτέρω διάταξη, προβλέπεται μεν ότι με το Γ.Π.Σ μπορεί να προσδιορίζονται, μεταξύ άλλων, τμήματα οικισμού που έχουν ανάγκη ανάπλασης ή αναμόρφωσης, καθώς και Ζώνες Ειδικής Ενίσχυσης, πλην όμως η ειδική χωροταξική μελέτη, όπως προκύπτει και από το περιεχόμενο των σχετικών συμβάσεων του πραγματικού, αποτελεί μία προκαταρκτική εργασία, η οποία προηγείται της μελέτης του ΓΠΣ, εφόσον με την εν λόγω μελέτη (ειδική χωροταξική) προσδιορίζονται, ανάλογα και με τις προτεραιότητες της αναθέτουσας αρχής, οι περιοχές οι οποίες χρήζουν επεμβάσεως και υποβάλλονται προτάσεις αναπλάσεως, και οι οποίες (περιοχές), θα ενταχθούν ή όχι στο Γ.Π.,Σ, για δε τον λόγο αυτό οι προθεσμίες εκπόνησης των ειδικών χωροταξικών μελετών είναι σύντομες [σχετικό και το αριθμ. πρωτ. Οικ. 106053/11769/20.12.1996 έγγραφο του Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ προς τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Χανίων /Δ/νση Πολεοδομικού Σχεδιασμού, στο οποίο αναφέρεται ότι η περιοχή Ταμπακαριών δεν εντάχθηκε στο σχέδιο, αφού η πολεοδόμησή της θα γίνει μετά από μελέτη ποιοτικής αναβάθμισης (ανάπλασης), όπως προβλέπεται από το οικείο εγκεκριμένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο].

Άλλωστε, και επιπροσθέτως, η αρμοδιότητα της εφαρμογής ειδικών χωροταξικών μελετών έχει απονεμηθεί στις περιφέρειες (άρθρο 186 παρ. II , ΣΤ περιπτ. 34), ασκείται δε από 1.1.2011, ενόψει δε της ενδεικτικής απαρίθμησης των αρμοδιοτήτων των περιφερειών, η οποία επιχειρείται στο άρθρο αυτό, εύλογα υποστηρίζεται ότι και η ανάθεση της εκπόνησης τέτοιων μελετών ανήκει στις αρμοδιότητες των περιφερειών.

9. Επισημαίνεται, τέλος, ότι ο ν. 716/1977 «Μητρώο Μελετητών – Ανάθεση – Εκπόνηση Μελετών», (Α' 295), καταργήθηκε με τη διάταξη του άρθρου 46 του ν. 3316/2005 «Ανάθεση και εκτέλεση δημόσιων συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχής συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις», (Α' 42). Ο τελευταίος δε αυτός νόμος καταργήθηκε με την περιπτ. 40 παρ. 1 του άρθρου 377 του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (Προσαρμογή στις οδηγίες 2014/24/EK και 2014/25/EE)», (Α'

147), όπως η περίπτωση αυτή τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 57 ν. 4568/2018 (Α' 178).

Ωστόσο, η επισήμανση στο ερώτημα της ερωτώσας Υπηρεσίας ότι η μελέτη η οποία αναφέρεται στο ιστορικό συνήφθη (και μερικώς εκπονήθηκε) υπό την ισχύ των διατάξεων του ν. 716/1977 και όχι του ν. 3326/2005, ήδη καταργηθέντος, γίνεται αλυσιτελώς, διότι οι διατάξεις των νόμων αυτών ρυθμίζουν ζητήματα εντελώς διαφορετικά από αυτό που απασχολεί την ερωτώσα Υπηρεσία, και συγκεκριμένα ζητήματα της διαδικασίας αναθέσεως μελετών, όπως και ζητήματα αναφυόμενα κατά το στάδιο της εκπονήσεώς τους.

Απάντηση :

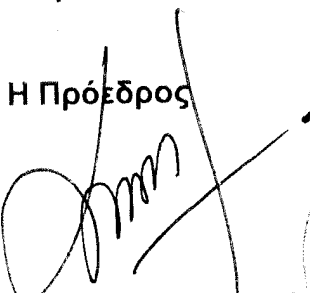
Με βάση όλα όσα ανωτέρω αναφέρθηκαν, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε'), γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ως εξής:

10. Αρμόδιος φορέας για να αποφανθεί σχετικά με τη λύση ή τη συνέχιση των αναφερόμενων στο πραγματικό συμβάσεων μελετών είναι η (αιρετή) Περιφέρεια Κρήτης, η οποία και θα ενεργήσει με τα αρμόδια όργανά της .

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 25.11.2019

Η Πρόεδρος

Μεταξία Ανδροβιτσανέα
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ

Η Εισηγήτρια

Χριστίνα Γιωτοπούλου
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

